

RELACJE ŚWIADKÓW NT. WOLNOŚCI I DROGI DO NIEJ PROWADZĄCEJ

Materiał zebrany w pierwszej połowie lutego 2014 r.

1. Czym dla Państwa jest wolność?

Pan Zdzisław Szewczuk (Prezes Związku Piłsudczyków): „Wolność jest to możliwość swobodnego działania danego społeczeństwa, danego kraju”.

2. Komu zawdzięczamy wolność?

Pan Szewczuk: „Wolność zawdzięczamy tym, którzy walczyli i polegli w walce o niepodległość Polski”.

Pani Katarzyna Gibała - Nowak (Nauczycielka historii i WOS-u w Gimnazjum nr 4 im. Ojca Świętego Jana Pawła II): „Wolność to nie tylko walka zbrojna. Zawdzięczamy ją tym, którzy potrafili wychować nas w umiłowaniu wolności, tym którzy nie zatrzymali się w drodze do wolności, walcząc z komunizmem. Niekoniecznie walczyli z bronią w ręku. Stawiali opór ideom komunistycznym. Ludzie systematycznie przekazywali sobie ideę wolności w domach”.

Pani Teresa Bogusz (Emerytowana nauczycielka j. polskiego): „Myślę, że wolność przynieśliśmy sobie również sami, tę wolność kształtowaliśmy. Dzień 04.06.1989 r. był początkiem wolności. W latach 90. zaczęliśmy nadawać kształt wolności, zaczęliśmy uczyć dzieci wolności, zaczęliśmy uczyć dzieci rozumienia wolności. Po upadku komunizmu w Polsce sztandarowym hasłem w klasach było: „Polska to wolny kraj”, a w tym kryło się wszystko, czyli możemy wszystko. Należało dzieci uczyć czym jest ta wolność. Uczyć, że moja wolność kończy się tam, gdzie zaczyna się wolność drugiego i ja muszę szanować drugiego człowieka, który może być innego wyznania, innej rasy...”.

Pan Maciej Ruszczyński (Przedstawiciel Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej): „Wolność jest to pojęcie wielowarstwowe – nie tylko walka, nie tylko prawda, ale ważne jest również wychowanie w ogólnym znaczeniu. Trzeba dojść do tolerancji. Wolność to powinno być zrozumienie prawdy, wolności nie można posiadać, trzeba zawsze o nią walczyć”.

Pan Bronisław Adamiak (Przedstawiciel Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej): „O wolność walczyła nasza Solidarność. W tamtych czasach wierzyliśmy, że będzie ta rzeczywista wolność. Dzisiaj brak nam właściwej wolności”.

Pan Andrzej Sawczuk (Nauczyciel informatyki i techniki w SP 93 im. Tradycji Orła Białego we Wrocławiu): „Wolność jest nam zadana, jest pracą domową dla każdego z nas. Wolności powinniśmy się uczyć”.

3. Jakie zasady powinny funkcjonować w państwie, aby wolność mogła trwać?

Pani Dyrektor SP 93, Jolanta Sawicka: „Niezbędne jest poczucie godności człowieka, poszanowanie tej godności”.

Pan Szewczuk: „Poszanowanie zasad Konstytucji”.

Pan Ruszczyński: „Bóg, honor, ojczyzna -one najbardziej oddają na pojęcie wolności”.

4. Jak wyglądała droga Polski do wolności?

Pan Ruszczyński: „123 lata zaborów to była rzecz bez precedensu, że jeden naród nie poddał się, a inne narody zanikały. Było jedno powstanie, drugie, trzecie, a wszystkie obarczone krwią. Kiedy tylko pojawiła się iskierka nadziei garstka zerwała się i porwała na wielki czyn w czasie II wojny światowej, byli to żołnierze AK. Po komunizmie pojawia się wolność i rozpoczęło się wychowywanie młodzieży”.

5. W jaki sposób młode pokolenie powinno dbać o polskie tradycje, które wpływają na utrzymanie wolności?

Pan Szewczuk: „żyć według nauk, jakie daje szkoła. Nauczyciele są pewnymi wzorcami postępowania. Życzę Pani dyrektor i RP, aby w waszej szkole wychowanie patriotyczne nadal kwitło jak do tej pory, bo to jest bardzo ważne”.

Pani Bogusz: „Ważna jest nauka historii, a obok tego dbałość o język polski”.

Pan Ruszczyński: „Rolą starszych jest przekazanie właściwej historii, pokazanie zasad właściwego postępowania. Jestem w podeszłym wieku, powinienem odpoczywać, ale staram się być z młodzieżą, aby uczyć ją patriotyzmu. Dla kombatantów nie ma odpoczynku”.

Materiał zebrali:
Magdalena Biel – Dejewska
Artur Bilski